

En Gaard paa 1 Td., 4 Ekpr., „ Tdt. og 1 1/2 Alb. har svaret i Digesfat
i 1875 60 Kr.,
i 1876 69 Kr.,
i 1877 87 Kr.,
i 1878 94 Kr. 50 Ø.,
i 1879 114 Kr.
og i 1880 121 Kr. 50 Ø.

Disse faa Exempler forekomme mig at være tilstrækkelig talende. Det skal ikke negtes, at der er Gaarde, der have vundet faa meget i Værdi ved at beskyttes af Digerne, at de kunne bære endog en betydelig Digesfat, uden at det derfor kan siges, at den ved Digerne vundne Fordel er for dyrt betalt, men det er ingenlunde gennemgaaende Tilfældet. Der er Torder, som ikke i en Menneftaalder havde været overstykkede af Havvandet, spænd den store Stormflod kom i 1872. Saa stod Vandet paa disse Torder nogle faa Timer eller høist en Dag eller to, uden at Torden tog den mindste Skade deraf, og af disse Torder maa der, fordi Vandet stod en kort Tid paa dem, betales en temmelig betydelig og stedse vægende Digesfat. Der er Arealer nærmest indenfor Digerne, som bestandig staa under Vand, hvor der ikke høstes den mindste Smule Græs, men som ikke desto mindre maa svare en temmelig betydelig Digesfat. Det er vel sandt, at de, der eie disse Arealer, kunne tørlegge dem, grave Kanaler og anstafte Vandmøller til at male Vandet ud med, men det er jo en bekjendt Sag, at saadanne Udtøringsarbejder ikke altid ere et fordelagtigt Foretagende. Det har ofte viist sig, naar der f. Ex. har dannet sig et Konsortium til at udtørre Arealer, at dette Konsortium er gaaet istykker og ikke har haft Fordel deraf, men at det først er dem, der senere ere komne til, som have faaet Fordelen deraf. De, som eie disse Arealer, ere ligesvem ved den Digesfat, der er paalaagt, tvungne til at foretage Udtøringsarbejder, men maaffe de slet ikke have Lyft dertil, og maaffe det slet ikke vil betale sig. Fremdeles er der Arealer, som forinden Digerne bleve opførte, vare beskyttede af private Dæmninger, der, naar der ikke indtraf en Naturrevolution som den i 1872, vilde kunne yde fuldstændig tilstrækkelig Beskyttelse og ikke tilnærmelsesvis medføre den Udgift for Interessenterne som nu Digerne. Den Gjæld, der er gjort for at faae de private Dæmninger opførte, er ikke betalt, den maa aarlig forrentes og afdrages, skjøndt Dæmningerne ikke gjøre den mindste Smule Nytte, efter at der er kommet Diger udenfor. Den første af de Gaarde, jeg nævnte, maa til sine private Dæmninger svare aarlig Kr. 62,50, der, lagt til Digebyrden for 1880, som var Kr. 296,46, giver den høinne Sum af Kr. 358,96. Enhver vil indrømme, at det er en temmelig betydelig Udgift for en Gaard paa omtrent 4 Td. Hartkorn. Den anden af de Gaarde, jeg nævnte, svarer til sine private Dæmninger

Kr. 75,25 aarlig, der, lagt til Digebyrden i 1880, som var Kr. 267,30, giver 342,52. Den tredje af de Gaarde, jeg nævnte, svarer til de private Dæmninger Kr. 46,50, der, lagt til Digebyrden i 1880, som var Kr. 121,50, giver 168,00. Hertil kommer, at disse Eiendomme, der i en saadan Grad ere bebyrdede med Digesfat, ogsaa maa tage Del i Amtskommunens Digebyrde, tage Del i at forrente og afdrage de 415,896 Kr. 23 Øre, der paahvile Amtskommunen. Skulde Udgifterne vedblive at voge i samme Grad som hidtil til Digerne, vil det stille sig tvivlsomt for Befolkningen paa Lolland, om det egentlig kan betragtes som gavnligt, at vi have faaet opført saa kostbare Diger, og i hvert Tilfælde, om den Nytte, som Digerne gjøre, ikke er altsor dyrt betalt. En Stormflod som den, der sandt Sted i 1872, har ikke fundet Sted i Aarhundreder, ja maaffe aldrig, og det Tak, som for Manges Vedkommende ledes derved, blev rigelig erstattet ved de Bidrag, som strømmede ind til de Vandlidte fra alle Egne i Landet. Det er kun for at sikkre sig mod Ulykker, som maaffe aldrig oftere ville gjentage sig, at man har opført Digerne, og de have medført saadanne Udgifter, at de have forringet mange Eiendommers Værdi og virket forarmende paa mange, især de mindre Landmænd. (Th. Nielsen: Derfor ville vi jo ogsaa hjælpe dem.) Det kommer jeg til. Det er os imidlertid en Kræft ovre paa Lolland, at Digespørgsmaalet nu er kommet op paa Finantsloven og vistnok ogsaa under de følgende Aars Finantslovbehandling vil blive Gjenstand for en omhyggelig og velvillig Drøftelse saavel fra den høitærede Regjerings som fra Rigsdagens Side, og vi have den Tillid baade til Regjeringen og til Rigsdagen, at der til enhver Tid vil blive bevilget den Lempelse i denne Digesfattebyrde som Lovgivningsmagten maatte finde rimelig og forsvarlig. Der er iaar gjort det første Skridt dertil. Jeg tør ikke betragte det som Andet end det første Skridt, men det er jo altid det første Skridt, som koster. Jeg skal tillade mig at takke den høitærede Minister, fordi han har stillet dette Forslag, og takke det ærede Finantsudvalg, fordi det samlet er gaaet ind derpaa. At anbefale Forslaget til det høie Things Vedtagelse vilde jo være overskødigt nu, da det er stillet af den høitærede Indenrigsminister og tiltraadt af hele Udvalget, og jeg har derfor kun idag at bringe min Tak, idet jeg endnu engang minder om, at det er en Tak for det første Skridt.

Indenrigsministeren (Stuel): Uendringensforslag Nr. 17 kan jeg tiltræde. Jeg finder ingen Anledning til at omtale de følgende Uendringensforslag. Med Hensyn til Uendringensforslaget under Nr. 22 erkjender jeg ogsaa den Beredvillighed, hvormed Udvalget er kommet mig imøde paa dette Forslag. Den ftefte Vedfættelse